

კეთა სიმაგლე შეიორჷა და ნენ შეიქვირ
სამეფოსც საფრთხე მოეღოდა. ჯე-
რო აღარ ვაროდა გვარდია ფორგ-
ნისხეიო იყო და ახლათ იღვამდა
ფესს. სეკირო გახდა ჯარის აღვილი და
ქვირა შეგენულ სიმილა ნაწილს. იმ
დროს ასეთ ძალის ქარაფელი ახალ გე-
ზრობა წარმოადგენდა, ახალგაზრ-
დობის დიდი უმარაფესობა ს. ფ. იყო
პარტიამ მიმართა ცრემლით და გო-
დებით ახალგაზრდობას, ჩაწერილი-
ყვენ ჯარში. ახალგაზრდობამაც
დასრულა დავალება პარტიის და
გამიწენ ჯარებში.

პარტია ს. ფ. რომ სოციალისტუ-
რი და რევოლუციონური პარტია
რევოლუცია ამ ძალებს კი ათ გა-
განტანდა რევოლუციის საეჭვო
მოღვაწეში, ერთად შეკრებდა თავის
მეგობრულ ძალებს, თავის ხელმძღვა-
რელობით დააყენებდა რევოლუციის
პარაჯათ და პარტიის პრინციპის
ცველათ, რითაც სრული უფლება
ქნებოდა მოეთხოვა გაბატონებულ
გუგუისათვის ანგარიში გაეწია მის-
თან ათადისწინებულ ს. ფ. პარტიის
ადგენს.

ეროვნული
გზა

თეთრი გვირგვინი
(ქრისტიანის სარკეში)

ციურ ბერებში აქვს დამაყარო სული:
ათამაშებდა შენს გარშემო დამის ღანდები;
გთმობდა შავ ღრუბრით ჯაჯოხეთურ ზღაპრებს ავსულო;
შეღარ ოცნებათა შეფერვებში შენს გარშემო...

დაუნდობლობა, აღკვეთილი გზითა დალოცით,
რწმუნას გაყინავს. მოგწავლიდა შინსულ გრძნობას.
შორს სინამდვილე გადგისკრას ოცნების ტახტით,
და სინამდვილეს განუცხადებ ყოველ მეგობრობას...

მეგობარი წარსულის თეთრ არაღივსა შედარადღებზე,
შეღარე ცრემლით განაწილი თეთრ, დაეწერებ;
თვითონ აღბეჭდვ მოწერ ხიტუვებს სამარის ქვეზე,
და წუთის არსი მოქმედ წუთზე არც დაშუქრდება...

მოუთმენლად ჩაივლიან უფროს წუთებზე,
პირადი სხეულები ამოგწვამს განაწილებ ტენის.
კითხვა კიბნავდევ დაგრება და მოქანცული
ბოლოს დაიღვამ შედგენილ გვირგვინს...

კონსტანტინე

ეს ორი ძალიან ხშირად გამოიყენება შე-
ნეგირებში თავისი ტალახის ჩამო-
რეცხვით.

სოციალისტ-ფედერალისტებმა ის-
ტორიული ლაღობი ჩაიდინეს თავისი
იდეის წინაშე სწორედ იმ დღეს,
როდესაც პირველად მოიხარეს ქველ
ეროვნული ავტონომიის მოწინააღ-
მდევე ს. დემოკრატია ჯერაც აცე-
სოციალისტ-ფედერალისტები ეროვ-
ნული პროგრამისათვის, ამ აზრმა გა-
იმარჯვა ცხოვრებაში, მხოლოდ ბი-
ველი დღის სინამდვილეზე თავი-
სითავი უარსყვეს სოციალისტ ფედ-
ერალისტებმა და პირველ ეროვნულ
ეროვნობაზე ისტორიის არ ექნება
საშალები, წაიკითხოს იქ იყო, თუ
არა სოციალისტ ფედერალისტები.

მესამე შემთხვევა პარტიის აზრ-
ობისა იწყება საქართველოს პარლამ-
ენტის შეკრებიდან. ოცდა ექვსი
მისიდან პარტიამ საპარლამენტო
ბრძოლაში თითოეულ შობა არჩია წმი-
ნდა საპარლამენტო ბრძოლას და
სრული მონა მორჩილი გახდა შერ
შევიტური პარტიისა.

შეთანხმებული შეცდომა და სა-
პარლამენტო ცხოვრებაში უმაღლი-
თი საქმე ჩაიდინეს მიწის საკითხში
პარტიამ. აღრევ იცოდა მიწის სა-
კითხავი საპარლამენტო და ხმა არ
გაიღო, როდესაც პარლამენტს წა-
რდებინა დასამტკიცებლად, პარტიამ
გრძელი დეკლარაცია წაიკითხა მიწის
საკითხზე და დამუშავებულად დას-
ხდნენ თავის სკამებზე. პარტიის
წარმომადგენლები მთავრობაში დარ-
ჩნენ, მთავრობაში, რომლის სახე-
ლით კანონი კიდევ ტარდება
ცხოვრებაში, პარტია დღესაც ისე-
ნიტებს მიწის საკითხს, რა
უფლებით? ალბათ ფედერალისტური
პოლიტიკით.

ბეზო ქელბაქიანი.

საუბარი მისწავლელ
მეგობარს.

ექვსი თვე შესრულდა მას შემდეგ,
რაც შენთან საუბარი შევწყვიტე,
ჩემო სიყვარულს მეგობარო! იმ წუთსაც,
როდესაც ადამიანთა ხვედრის უღმო-
ბელი კანონი შენზე თავს საოცარ
განაჩენს ასრულებდა, შენი სული
მეძახდა, თვისთან მიწვევდა, რომ ამ
ქვეყნიდან გავსული წინ ერთხელ კი-
დეგ მივდი ჩემგან ფიცი სიპართ-
ლისა და ქვეყნისათვის წინაშე თავ-
განწირული სამსახურისა. მაშინაც,
ძვირფასო, შენ მიერ ნაწევრად სადა-
რჯოზე ვიდექ და შენის უმაღლო
ბუნებით გამწვანებული არა რად
ესთვლიდი გამოვრცელებული ყიფი-
ნას. მათ ბინძურ ჭორიკანობას. მას
შემდეგ ბევრი რამ მოხდა, არსებო-
თად შეიცვალა ჩემი და შენი საყვ-
რელი ამხანაგ-მეგობრების მდგომა-
რება. ისინი, ვინც შენ გაცუ-
რდა და ვისთანაც სიცოცხლეს და
მოძრაობას უდიდეს ბედნიერებად
სთვლიდი, დღეს ახალი ნაკადის,
ახალი ძალის გარშემო შეკრები-
ლან, და შენ კარგად იცი, ჩემო
ტრეკულო თანამებრძოლო, ახალი
მხოლოდ დიდი ტკივილებისა და წი-
მების წიაღში წარმოიშობა, რომ ბრძო-
ლით მოიპოვოს არსებობისა და გან-
ვითარების უფლება, ეხლა აყვანდა
უმაღლესი და ჭორიკანთა სოფელი,
ერთხელად აშშორდა დაუბნებელი ტბა
ადამიანთა ბოროტებისა, სინამდვილისა
და გაუტანლობისა. ვინ გინდა,
რომ დღეს ჩვენ სულში არ აფეთ-
რებდეს ხელს და ურცხვად არ ლა-
მობდეს ჩიტიკის მოცხებას, და განსა-
კუთრებით ჩემ წინააღმდეგაა მომ-
თული ამ ტბის ამბოხებული ბნელ-
რობა; დაიბნეული, შეთანხმებული
„კრანდები“ საშუალებას არ ზოგა-
ვენ და მხოლოდ ჩემს შეურაცყოფაზე
ფიქრობენ. და ხშირად უწინააღმდე-
გოდ მიმდის, ჩემი სულის გამაზნევე-
ბელი და გამასტრუქებელი ამხანაგო!
არის წუთები, როდესაც შენი ერთი

სიტყვა, ხმის გაქცევა შეწყურია. მა-
თქმულად შეწყურია და მაშინ მზად ვარ
მხოლოდ შენთან მალე მოსვლაზე ფი-
ქრო... მაგრამ მაგონდება შენი ან-
დერძი და კვლავ ბრძოლასათვის და
მოქმედებისათვის მომავალდებს შენი
ბანაკი. მაგრამ ლაშქარი და ათ-
განწირული ცხოვრება... და მსუქს
ეხლა იქმს ფედერალისტ მოპირდაპი-
რეთ რუსეთის ერთი მოძრაობის სიტყ-
ვით ეფუძნება:

„Я слышала вояллы: куда, куда по-
даться? Завыл понину ты родные берега? И
думал я: — рабы переход судьбой пла-
етной. Свобода нам не дорога.“

ა. წერეთელი

სოტა რამ.

პარლამენტარებში გულისხმობს
ისეთ დაწესებულებას, სადაც „ხალ-
ხის წარმომადგენლები“ თანხირობენ,
ხალხის ჭირ-ვარამზე.

სადაც ასეთი თანხირობა, იქ დათ-
მობადა, სხვა და სხვა პარტიათა „მო-
ჩის. ასეთი რამ ზოგისათვის ძლიერ
ხელსაყრელია, რადგან საქმე „შეგი-
დობიანთ“ გვარდება, მაგრამ ამნა-
რად მაღლესს მისწავს მშრომელი
ხალხი?

ეს რომ ასე იყოს—მაშინ ჩვენ
ხალხ-სოციალიზმი უნდა განხორციე-
ლებულიყო?

ახლა მთავრობაში სულ სოცია-
ლისტები არიან, მაგრამ სოციალი-
სტური ჯერ არაფერი გვინახავს!

გვეტყვიან, რომ ხალხი მოუშვა-
დებელია, სოციალიზმი შესისხროც-
ებული არა აქვს და ჯერ ასეთ ექს-
პერიმენტებს მოხდენას ვერ შეიძ-
ლებს. და სწორედ საქმე ამისაა,
სანამდე უნდა ვუცადოთ ამ გაკე-
თილებს, გაწვრთნას. აქამდე ამის
მსგავსი არაფერი გავიკეთებთ ბ-ნო
სოციალისტებო, ახლა სახელმწიფოს
აღმშენებლობით ხანა. მერე, როცა
ცხოვრება კალაპოტში ჩადგება მაშინ
„არეულობა“ შეგვიჩაგრება როდის
უნდა სცადოს ხალხმა თავისი შემო-
ქმედებით ძალა? რევოლუციამდე,
ნიკოლოზის ტახტის დანგრევაზე
გვლაპარაკებდით — მაგრამ ჩვენი
ეკონომიკურად შეკავშირება არც კი
გახსენებიათ ერთ ადგილას კახეთში
ამ. ფაულენიშვილმა მოაწყო კომუნა
1917 წ. მთავრობამ დაშალა იგი და
მას შემდეგ არაფერ მისულა რომ
გლეხები გაემწევიყვნინა და სანუ-
გეშო რამე ეთქვა.

რვა საათის საშუალო დღეს გვიბრ-
ლებით, საშუალო ჭირის მომეტებასა-
ქალაქის მუშებს; კი მართალია, ესე-
ნი გვაქვს, მაგრამ მხოლოდ ჩამდე-
ნიზე და უმეტესობას შა. კოლექ-
ტიური ხელშეკრულება გვაქვს,
მომრიგებელი კამერაც, მაგრამ ამ
უკანასკნელში სიმატლე ძნელი და-
საცავია.

ჩვენ უსწავლელები ვართ, ისინი
ნისწავლები და კიდევ ადვოკატები
მოგვყავთ. — რასაკვირვებია, რომ მო-
გვიგებენ.

ასეც რომ არ იყოს პარლამირ სა-
პარტიო, შენა ოფისის, სულის და
გულის გაჭირობა. „ამოხ ძალიან ცუ-
და რამე კეთდება. ისინი ფულს,
სწავლა და სხვა ძალას გვიყენებენ.
ჩვენ კი არც ფული გვაქვს და არც
სწავლა — ჩვენც სხვა რამე გვჭირს უნდა
მივმართოთ — ისეთი ახალი უნდა
ვიხმაროთ, რომელშიც ფული უნდა
გასჭრას. ვერც ერთი პარტია ამაში
გვრ გამოგვადგა, სულ თავის პოლი-
ტიკას აწარმოებენ, ერთმანეთის სკა-
მენ...

ისევ ჩვენ უნდა მოვიყოთ ჩვენ
თავს, თუ არა სხვის აზრს დალოც-
ვით დავიგებთ. მათ თუ უნდათ პო-
ლიტიკური ბრძოლა აწარმოონ, ჩვე-
ნი საქმე კი ეკონომიკური ბრძოლა
იქნება... თუ არა ისე არ შეიძლება.
მე ასე მიჩანავს. კაცი რომც გადი-
რებული — კიდევაც გაბატონებულია —
და ღარიბი გაბატონებული არასო-
დეს.

თუ ჩვენ მუშები (სოფლის და ქა-
ლაქის) შევკავშირდებით, შევიგვი-
თხანაშობლოდგებით, ერთი სიტყვით,
შევიერთო ერთმანეთს ძალას — მაშინ
გავიწვევთ ანგარაშს — თუ არა შენ
თუ ს. ფ. ტ. იქნები და მეც ს. — და
მაშინ ჩვენ ერთმანეთის ჩხუბს მოუ-
დებთ და ჩვენ საერთო საქმე კი
მივგრება განზე...

ქალაქის მუშებს, როგორც ესთქვი
კიდევ, ცოტა რამ მოგვცა ამ რევო-
ლუციამ, მაგრამ სოფლის მუშას
სულ ხომ არაფერი მიუღია. იძაბო-
დენ, მა სოციალიზაცია, ან მა შენი-
ცობილია? მაგრამ ჯერ გვარდერი
ვნახეთ — სოფლებსათვის (ალბათ პრო-
გრამები დეკარგათ და რას თხოუ-
ლობდენ დაგვიწყდეთ) მიწა გლეხმა
უნდა იყოს, ხაზინას ფული არა
აქვსო, მარა, რა ვიცი ეს ოხერი,
ასე ამბობდენ ხაზინაც თქვენი იქნე-
ბაო და მართალია ეს — ბარემ ქე
შქონდეს ეს ფული ჯიბეში, რაზედ
მიხდინა სახალფართო, მარა ვაი უბე-
დურებას ფულიც რომ არ არის!

მაინც ეს სოფლებში მთელი
დაიფიქვს. რევოლუციის პირველ
ხანებში „გვიკატ-გამეკატავს“ სოფ-
ლებში იქვეს ნიკოლოზის ტახტი
დაეცო და წამოვიდენ. ნიკოლოზის
მაგიერ თვითონ დაიწყეს მართვა-
გამგეობა და ჰგონით ქვეყანაზე უკვე
ბედნიერება დამყარებული, მაგრამ
სტყულებიან, რაც იყო ისევ ის
არის ვინც მდიდარი იყო, კიდევ
უფრო გამდიდრა; მშრომელს ისევ
მათი, მდიდრების ხეცწა და მუდარა
სჭირდება, მათ კარზე ხტიალი.

პოლიტიკური უფლება სუყველა
გვაქვს, მაგრამ რას მარგებს ეს უფ-
ლებანი. თუ კუჭი ისევ მშვიდი მექ-
ნება!.. მხოლოდ თუ გადლიერდით,
თუ შეკავშირება შევსდელით და პირი
შევიერთო, მაშინ სხვისი მოსატყუ-
ბელი ანდა სათრევი აღარ ვიქნებით.

ჩვენს კი ჩვენს ხელშია და მო-
ვიხმაროთ.

პ. სიმონიშვილი.

დამფუძნებელი კრება და კონსტრუქცია.

პარტიკულარული მოქალაქეო! დღეს
მე მსურს ვისაუბრო თქვენთან იმ დი-
რს შესანიშნავ მოვლენაზე, რომელიც
ესე მოულოდნელად, ნანატრივით მო-
ავლინა ჩვენს სამშობლოში სოფლიო
რამა და დიდმა რევოლუციამ. მე
ზინდა მოგასწავლო ცოტა რამ ჩვენს
დამფუძნებელ კრებაზე და იმ კონ-
სტრუქციას, რომლის დასადგენად და
შესამუშავებულად სდგება საქართვე-
ლოს დამფუძნებელი კრება.

ბევრს, შეიძლება ეს თემა გაკე-
თილად ეჩვენოს, ინტერეს მოკლე-
ბულად, რადგან საარჩევნო ციებ-
სხელების გამო ქვეყანას მოეფინა
შეადგენილი მინისტრებიდან დაწყე-
ული უბრალო, ჩვეულებრივ აგიტა-
ტორადის და გაცხარებულ აგიტა-
ციას ეწოდენ დამფუძნებელი კრე-
ბის გარშემო.

მაგრამ ყველას კარგათ მოგვსენე-
ბათ შინაარსი საარჩევნო მიტინგებზე
წარმოთქმული სიტყვებისა. აქ ორა-
ტორები ერთმანეთს ეჯიბრებოდნენ
და აუტანებელ ბედნიერებას პირდ-
ბოდნენ ხალხს, უსაზღვროდ და შე-
უფერებლად აქებდნენ თავის პარტი-
ას, ხოლო აგიტივე გულმოდგინებით
ლაინდებდნენ მოწინააღმდეგეთ.

ასეთი რამ, ამ გვარი საარჩევნო
აგიტაცია არ არის უცხო ბურჟუაზი-
ული პარლამენტარულ სახელმწიფო-
ებში — სადაც ხალხი შეგუებულია ამ
ბურჟუაზიულ დემოკრატიზმს და მის
შესაფერს საარჩევნო სისტემას. ჩვენში
კი დემოკრატია, ხალხი პირველად
ხდება სახელმწიფო არჩევნებს ასეთი
ფართო მასშტაბით, თავის დამოუკი-
დებელ სამშობლოში, და ამიტომ
ისეთი მასიის აგიტაცია, წმინდა

*) საუბარ წაიკითხე მოხსენება.

*)

წყლის ბურჟუაზიული ხერხით ნაწა-
რმოები აგიტაცია, ვიტყვი მე, — არა
ფერს ეუბნება მშრომელი ხალხს
სულსა და გულს. პირაქით, იგი
გულს უტებს ხალხს თავისი უწინა-
არსობით და გაუგებრობით, მადებს
მასში უნდობლობას და აბსენტუიზმს
ხალხი ამბობს: „მე ამ პარტიების არა
გამეგებრა, ყველა თავს იქებს მწე-
ნე კიტრივით და სხვას აგიტებს, ყვე-
ლა ბედნიერებას გვიარტობს და გვა-
ხივს ხმა ჩვენ მოგვცათო. მაგრამ
რაშია საქმე, რისთვის არის ეს ხმები
საჭირო, ან რას ვაქვებთ ამითი არ
ვიცი. ამდენმა პარტიებმა და ამით-
მა ჩხუბმა თავი მოგვანერგა. მოგე-
შორდენ, არც ერთი არ გვიანდა.“

ასეთი ლაპარაკი ყოველ ფერს გა-
დღვამზე გაისმის ყველგან, განსაკუ-
თებით სოფლიად, ხალხის ფართო
მასაში ამგვარი დასაბუთება პარტი-
ბის მუშაობისა არ უნდა იყოს მაინც
და მაინც საამაყო უნდა პარტიების-
თვის. ეს იმის მაშასწავლებელია, რომ
ჩვენმა პოლიტიკურმა პარტიებმა ასე-
თმა ძეგლმა და მრავალრიცხოვანმა
კი, როგორც არის საქართველოს
სოც-დემოკრატია, ვერ შესძლეს მო-
ენახათ ხალხის გული და გონების
გასაღები და ნათლად გაეგებინათ
მისთვის ნამდვილი პარტი თავისი მო-
ძღვრებისა. ხალხს არ ესმის მათი გო-
ბის მუშაობისა არაფერი გვაქვს, რა-
ცა პარტიული ორბატონება ერთი
მეორეს დამტკიცებან და ქვედა გუნ-
დას აყრიან მოპირდაპირეთ.

პარტიები ძალია უფლებას დამყო-
ბის, ბატონობის სურვილით გაატაც-
და სამართი, გულწრფელი ქადაგ-
ბის ადგილი უბეჭა დამატკიცებან და
იჭირო. ამ დამატკიცებან მოწინააღმდე-
გა.

პოლიტიკური ცხოვრების სული და
გული და არ არის გასაფრთხილი თუ
პოლიტიკური პარტიების ასეთმა მუ-
შაობამ ერაფერი გააგებინა ხალხს
იმის შესახებ. თუ რა არის დამფუ-
ძნებელი კრება, რა არის კონსტრუქ-
ცია.

ეს გარკვევა დიდ დანაშაულად
უნდა ჩათვალოს პარტიებს, ისეთი
დირსესანიშნავ დროს, რომელში-
დაც ჩვენს ესცხოვრობთ, ისეთი დი-
დი მოვლენის წინაშე, როგორიც არის
შეკრებილი აღმდგარი და განხლებუ-
ლი სამშობლოს დამფუძნებელი კრე-
ბა, მათ უნდა გამოეჩინათ მერტი ცულ-
წარფელობა და სურვილი ხალხში ნა-
თელი აზრების გატანისა ამ მოვლე-
ნის შესახებ და ნაკლებად აქყოლო-
დნენ ბატონობის სურვილით გატა-
ცხულ გულისათქმისათ და იწყებდით,
რომ დამფუძნებელი კრება კონსტრუ-
ქციაც და თვით სახელმწიფოც მა-
შინ არის შეკრებილი და უსრულდება
ყოფილი, როდესაც ყოველი მოქალა-
ქის სახელმწიფოების ნათლად აქვს
წარმოდგენილი შინაარსი და ორ-
სება მის მიერ შექმნილი ორგანო-
სისა და ესმის მისი მომავალი და
დანიშნულება.

მხოლოდ და მხოლოდ იმ პირ-
ებში შეუძლია არსებობა და კულ-
ტურული განვითარება ტენაპირად
დემოკრატიულ სახელმწიფოს. მე ამ
უკანასკნელ გაგებობას ხალხს ვუსწავ-
რადგან ყველა სხვა გვარი სახელმწი-
ფო მონარქიული ან ბურჟუაზიული,
თუ გინდა იგი ჩვეულებრივი იყოს,
და ასისებრს არა ხალხის შინაგანი
ერთობით და თანხირობით. ამაოდ
გამატრეხული კლასის მოღდიტე-
ბით, რომელსაც ხელი უჭერა მთე-
ლი ძალი უფლები და მოწოდებაში
მყავს დამონაგებელი ხალხი.

თუ ჩვენ დამახინჯებული სახე-
მყოფი საპარტიო-პარტიო უფ-
როს, პარტიული ნაქონი ამ პარტიის
იყო, ერთგული საკითხის გაგრძე-
ვლობა და არ ცოდნა, რითაც შეი-
ძლება ბევრი წიგნი ქართულმა ერ-
მა. ეს პარტია დღიდან დაიარსება
დაეკრძა, რუსეთის, პარტიული
აქტ და ატარებდა მის სახელს საქ-
ართველოს დამოუკიდებლობის გამო-
ცხადების, ეს პარტია ნამდვილ
რუსეთის წილად იდგა და დღეს
დღესაც ყველა ამას ცხადყო და
წინააღმდეგობა. თუ დავაკრძებთ მათ
მისთვის საკითხს, ამ საკითხმა ბევრი
შედეგობა გამოიყენა და წინააღმდე-
გობა განაგრძობდა, რომელიც ან-
ტი სოციალისტური, უღმრთეს გლე-
ხებს კერძო საკუთრების ინსტიტუტს,
ხელს უშლის გლეხების ცხოვრების
გაუმჯობესებას, უწყობს ხელს გლე-
ხების დაჩაჩანაყვას, რაც შედეგად
აღრთავს პროლეტარიატისთვის.
ერთი სიტყვით სოციალ დე-
მოკრატები ასევე თავის გზას და
საქონალ-დემოკრატებთან ერთად
შესტავენ ბურჟუაზიულ მოკვდავს...
(შემდეგი იქნება).

მაშვერალთა მგოსანი

(გაგრძელება *)
„ონ მეგობარო, ემსა მძიმესა,
ოდეს ცრემლები მოაწვეს თვალსა,
და ვით ყოვანი დავიღობი არ
წიესა.
„მეგობერი მწარედ ჩაგვირის ბრე-
ვალსა,
„ნუ შედრები, ნუ დავიწყებ,
„სამარადისო ნუ გაიტებს გულს
„სხვა თუ არა-რა... ცრემლის ზღვა
მინც
„დუბიურ ცხოვრებას ამოხსნათ
სულსა?
ვინც ოდნავად მაინც ჩაუყვრდ-
ა მაშვერალთა მგოსნის ირ, გელო-
ბოლის შემოხსენებულ დეკლარაცი-
ას, მისთვის უმეტესად ექვს გარეშე
უნდა იყოს ის გარემოება, თუ რამ-
დენად გულგრილობა იგი დუბიური
იხ. „ახალი ნაქონი“ № 12

ჩვენ ვიცით, რომ ასეთი სახე-
მყოფი არსებობა ყოველთვის დრო-
ულია და გარდასულია. მას ყოველ-
თვის წინ უდგას რევოლუციის ან-
ტიპი წინააღმდეგ ამისა, დემოკრა-
ტიული რესპუბლიკა, სადაც ნამდვი-
ლად ხალხთა ბატონი თავისი სვე ბე-
დისა, მტკიცე და ურყევი, მის არს-
ებობას შეინიშნავს არაერთი მუხრება ამი-
ტომ, ვინაობა, დემოკრატიული რეს-
პუბლიკის არსებობისათვის უზრუნვე-
ლესდ სპირიტო ნათელი შეგნება მო-
ვალდებისა და უფლებისა ყოველი
მოქალაქის მხრივ და მისი აქტიური
მონაწილეობა სახელმწიფოს მართვა-
გამგებობაში.
თუ ამ დებულებიდან გამოვიდეთ,
უნდა გადავხედოთ იდეოლოგიას, რომ
ჩვენი მოქალაქე ნაკლებად არის მო-
მზადებული იმ დიდი აქტისათვის,
როგორც არის ახალი დემოკრატი-
ული რესპუბლიკის დაფუძნება. ეს
გარემოება მეტის მეტად სახიფათოა
ხალხისათვის.
ხოლო ამის ბრალი მთელი ჩვენს
პოლიტიკურ პარტიებს უნდა დაეკი-
ნათ, როგორც ზევით მოგახსენ-
ეთ.
მე მინდა შევეცადო ჩემი პირი
ხალხითა ჩამოვინებოთ მაინც შე-
გნება ეს ნაკლებ და მე შევინებო
იქნები თუ შევსწავლი მტკიცედ
შეუქმეოვნო ამ საგანს.
მე პირდაპირ ვსვამ საკითხს: რა
არის დამფუძნებელი კრება?
და ვუპასუხებ: დამფუძნებელი კრე-
ბა არის ხალხის მიერ არჩეული
არჩეული კრებული, რომელმაც
უნდა დასწეროს, ჩამოავალიბოს ხალ-
ხის ნება-სურვილი.
ამ განმარტებას თუ დავყვართ
ბოლო მივიღებთ შემდეგ დებულებებს:
1) დამფუძნებელი კრებას მხოლოდ

ცხოვრებით, ჩვენ გვგონია, რომ ამ
ლექსში ნათელი და აშკარად გამო-
ვლენა ლექს-მოტივი მაშვერალთა მგო-
სნისა, რომელიც მხოლოდ და მხო-
ლოდ გვარდება მაშვერალთა ნაწილის
საზოგადოებრივად.
უნდა ითქვას, რომ ევროპული
მუხა მეტად ნაღვლიანია და ამდენ
დროს იმედოვნებდა არა, რადგანაც
მას როგორც უღმრთესად მგოსნობა
არც მგოსანს, არ შეეძლო ქელი მო-
გზარა იმ შეგნებულ ცხოვრების წინა-
შე, რომელიც მას თავის სიგრძე სი-
განით წინ ეწოდებოდა.
დიახ, იგი საგნებით მაშვერალთა
ტანჯული გულის შესაძლებელია. და
წინააღმდეგობა, რომლის პოე-
ზიის ასულდგმულებს მართლაც სა-
ზოგადოებრივი და საგნებით ობიექ-
ტიური ხასიათის პრობლემები.
ჩვენ შემოდ მოვიხსენიეთ, რომ მი-
მ ზედა ერთ მხრივ იმედოვნებდა არა
ისა, რომ ეს ასეა, ამას იგი საგნ-
ებით გამოხატავს მაშინ, როდესაც ამ-
ბოხს განმარტებით წუხუ შედრები
ნუ დავიწყებო? ამ უღმრთესად იმედო-
ვნებ სიტყვებს იგი გულწრფელად ეწე-
ბება თავის ჩაგრულ მეგობარს, რო-
მელიც ცხოვრებაში უარყო და სასო-
წარყვეთილების გზაზე დაიყენა. დიახ
იგი მთელი თავის არსებით ანუგეშებს
და ბრწყინვალე მომავლის იმედებს
გულში უნერგავს ისე იმ შემთა-
ვლას, რომელთა გამოცხადებას კი-
სრულობს თვით მგოსანი კიდევ მეტი.
იგი ამბობს: „სხვა თუ არა რა
ცრემლის ზღვა მაინც დუბიურ ცხო-
ვრებას ამოხსნათ სულსა“ აი უკა-
ნასწავლი და იმედოვანი ამოხსნა
რომელიც ამხნევებს და ძალას მა-
ტებს ცხოვრებასავე უარყოფილ მა-
შვერალთა ლაშქარს, ეს გამამხნევებ-
ელი სიტყვები იმ კლასისათვის რომ-
ელსაც თავისუფლება ჯერ კიდევ ვერ
მოუპოვებია თანამედროვე უკუღმართ
ცხოვრებაში.
ჯერ კიდევ გვმდგრ მე ჩემს დიქსა,
ჩემს განთავს გავლერსა,
ჯერ კიდევ შეწყვეს ღონე და ძალა,
არ დამიშვას შე ძარს სელები.
ჩვენი ცხოვრების შეგ თავგულში

ან მაშვერალთა ცრემლი ღონეა
და მის ტალღებთან ჯერ კიდევ გვმდგრ
გვდგრ მის წინ სულთ შედგრა
ამ უკანასკნელ ლექსში პოეტი სა-
გნებით და უნაკლებად გამოხატავს
თავის სოციალისტობას და მაშვერალთ
მგოსნობას. ჯერ კიდევ იგი მხედ შე-
სტეკრის ბრწყინვალე და მასთან წი-
თელ განთავს, რომელიც სიმბოლოა
და წინამორბედი იქნება მეშათა კლას-
ის საბოლოო განთავსის უფლებებისა ჯერ
კიდევ იგი დაუღალავი და მოუსვენ-
არი გაბედულად ებრძვის შეგ ბნელ
ცხოვრების მიმე ტალღებს.
რომელიც ორსვეთ ევლინება მშრო-
მელთა მასას. პოეტი როგორც სწად
ლრმად დაწმუნებულია იმაში, რომ
ბოლოს და ბოლოს საგნებით დამე-
ნობა ის უკუღმართი და ხელოვნუ-
რად შეგნებული წესწყობილება რომ-
ელიც არსებითად მიმართულია მშ-
რომელი კლასის წინააღმდეგ: აქ უნ-
და აღვნიშნო, რომ ევროპული შე-
მოქმედებას განსაკუთრებული შინა-
არს აძლევს შემდეგი გარემოება, სა-
ხელობა. მგოსანი არა მარტო ამით
იმ ერის მაშვერალთა კლასის სურვი-
ლებს და ნების ყოველ გამოხატე-
ვას, არამედ მას წინამოედგენია მხო-
ლოდ მთელი ევროპის ქუშახა კლას-
ის, რომელთა ინტერესები და წინ-
და მისწრაფებანი საგნებით გამოიხა-
ტება მხოლოდ სოციალურ და-
ეკონომიურ პრობლემების სათანადო
გადაჭრაში.
ერთ ერთ თავის ლექსში მგოსანი
გვეუბნება.
ჩემი სამშობლო მსდრდ მშობა,
ფართოა მისი არე და მარე,
იმისი შრომა წმინდა დროშა,
და სამეფოებოდ ყოველი მხარე,
აი როგორ ესმის მაშვერალთა მგო-
სანს სამშობლოს მნიშვნელობა. უნ-
და ვსთქვათ რომ მგოსანი მარქსისტულ
მიმართულების ზეგავლენით კი არ
უარყოფს თავის სამშობლოს, როგორც
ზოგერთმა განიხილა ანამედოგო ქვემო
ტი ინტერნაციონალისტი და მაშვერ-
ალთა გულის მესაიდუმლო. მას ერთი
მხრივ ღრმად სწამს ეროვნული გან-
თავსისუფლება, მაგრამ მეორე მხრივ
დოების კლასებად დაყოფაზე და მა-
შვერალთა ჩაგვრებაზე, მაშინვე ჩივისა
ჩაგვრულთა შორის რევოლუციონერ-
ი იდეები, აზრები თავისუფლებისა-
თვის და ძალაუფლებისათვის ბრძო-
ლისა.
მანამდის კი, სანამ კაცობრიობა
თავის განვითარებაში მოაღწევდა სა-
ხელმწიფოს ორგანიზაციას, ხალხთა
შორის მეფობდა საგვარეულო წეს-
წყობილება, რომელმაც არა იცის
რა შინაური აჯანყებისა და რევო-
ლუციისა.
მართლაც, თუ გადავხედოთ კა-
ცობრიობის განვითარების ისტორიას
შორეულ წარსულში, დავინახავთ,
რომ ადამის შეიღნი იმთავით ცხოვე-
რობდნენ იმ ბუნებრივი ცხოვრე-
ბით, რომელსაც საფუძვლად უდევს
ნათესაობა, ძმობა და თანასწორობა.
არ იყო მათში არც მხაგრელი, არც
ჩაგრული, არც ბატონი არც ყმა და
არც მშვიდ-მწყურვლი. ყველა თა-
ნამშრომლობდა ერთ საგვარეულო
ოჯახში თანასწორად და თანასწო-
რად ინაწილებდნენ ღონეს და პირს
ბუნებასთან და მტრებთან ბრძოლა-
ში. თანამედროვე მეცნიერებას საკ-
მათ აქვს შესწავლილი ძველი სა-
გვარეულო წესწყობილება და შინა-
არსი მაშინდელი ცხოვრებისა.
საბოლოო სტრატეგია მოვიყვან მოკ-
ლედი ამერიკელ წითელ-კანიანთა
იროკეზთა ცხოვრებას, როგორც
აქვს აღწერილი ფრიდრიხ ენგელს
ამერიკელი მეკლავარის მოგვანის
მიხედვით.
(შემდეგი იქნება).

ვი მის უმთავრეს მიზანს შევადგენს
მთელი მსოფლიო შრომის შეიღთა-
საბოლოო განთავსისუფლებაც.
(შემდეგი იქნება)
ბ. მაშვერალთა.
გაგზრით.
ქუთათურ ფედერალისტებს.
არც დრო და არც სურვილი ნე-
ბას არ მაძლევს სერიოზული კამათი
გაგზართო ყოფილ ამხანაგებთან, ვი-
ნაიდან რაც დრო გადის საგნებით
აშკარადდება „ფედერალისტების“ ვი-
ნაობა და ხალხიც რწმუნდება მათ
არაჩინაობაში, განსაკუთრებით კი მუ-
შები, რომლებმაც დროზედ აუღეს
აღლო მათ უნიდაგობას და მთელი
თავის შემადგენლობით გადავიდნენ
ახლად დაარსებულ „მაშვერალთა
პარტიის“.
რალა თქმა უნდა, საგანგებო და-
ლის გამოყოფამ გლობა ხასიათზედ
დააყენა „ფედერალისტები“ და რომ
ხალხის თვალში აღადგინონ მათი
ლაქმული „მე“ „ფედერალისტე-
ბის“ ლეგი ორგანოდ „ხალხის მე-
გობარმა“ შეიარაღო „ლანდლე-
გინებით“ „ცნობილი რაინდები“, „ნი-
კოლიზები“, „ლალიდები“, „ქორ-
ქაშვილები“, „ფარქასაძეები“, „გა-
ვაშვილები“ და „მეზუკები“ და
ბუკი და ნაღრით ამცნეს ხალხს,
რომ „ყოველდ უზრინცობა ინტრი-
განა ილ. წერეთელმა დაარსა სასა-
ცილო პარტია“ და ვინ იცის თუ
რა სახელით ნათლავდნ ახლად დაარ-
სებულს „მაშვერალთა პარტიას“.
უბაღრუტებს ავიწყლებათ, რომ
ერთს დროს, ე. ი. ჯერ კიდევ
იანვარშია ზემოდ დასახლებულნი
„ფედერალისტა“ რაინდები თი-
თებს ულოკავდნ ალ. წერეთელს,
იმ ალ. წერეთელს, რომელმაც არა
ერთხელ იხსნა ქუთაისის „სა-
გუბერნიო კომიტეტი“ მრავალ უბე-
დურებისაგან და თამამად შეიძლება
თქვას, რომ თუ ვინმემ გააღრმავა
ხალხში ჩვენი იდეები, ალ. წერე-
თელს ამაში პრემიერობა უნდა ე-
კუთვნოდ. მაგრამ ასეთს ატესტატს
ალ. წერეთელი არ საპიროებს, ვინა-
იდან ხალხი, წერეთელსაც კარგათ
იცნობს და ზემოდმოყვანილ ფედ-
რალისტების რაინდებსაც, ეს აშკარაა
ყველასათვის და თუ გნებავს სხვა
სოციალისტურ პარტიებისთვისაც ალ.
სწორედ ეს არის უმთავრესი მიზეზი,
რომ ასეთი ბრანშორეული „ნიკო-
ლიზები“ და მძინი მათნი ქუთაისის
პაღვლებში უმეგრი სიტყვით იხსე-
ნიებენ „მაშვერალთა პარტიას“.
რაც შეგნება პრესას (თუკი შეი-
ძლება ვთქვათ რომ მათ პრესა აქვთ),
ყოველ დღეს ახალ-ახალ ინსინუა-
ციებს გადაიკითხავთ შიდ. რა ღონეს
გინდა რომ ირ მიმართვენ. განსა-
კუთრებით ამ ბოლო დროს მიზანში
ამოიღეს „მაშვერალთა პარტიის“
წევრები და შექარით თუ სხვა სა-
შუალებებით კიდევ მიაღწიეს მიზანს
და გზა დაბნეულნი „გორდაძეები“
და „ქორტოლოები“ კიდევ გადაი-
კოლეს და უარი ათქმევინეს „მა-
შვერალთა პარტიის“ წევრობაზედ და
მათი „უარი“ განეთის № 392
ამცნევს საზოგადოებას კერძო მათი
წერილით და ეს რომ არ იკმარეს
„ახალ ამბებში“ კი მოათავსეს ეს
დიდათ საყურადღებო და გამოჩენი-
ლი პირების ამბავი იმავე განეთის
ნომერში.
ჩვენ ეს ამბავი ოდნავათაც არ
გვაფიქრებს და მათთვის დავილო-
ცნია ის „ტრიო“, იმაყონ მათი და
კვლავ განაგრძონ შექარებით წევრე-
ბის შექენა, მაგრამ უბადრუკნი ამავ
დროს რათ უმალვენ ხალხს, რომ
დანარჩენი ყველა დარგის მუშები
მათ ჩამოკიდდნ და მათ მაგიერ
ხელოვნურად შეავსეს „მუშათა კავ-
შირი“, ჟვინებით, მიქელაძეებით და
ამწარათა გამოაცხეს „მუშათა კავ-
შირი“.
სასაცილოა, რომ სამწუხარაა არ

იყოს. ასე განიხილეთ „ფედერალის-
ტების“ სიბრძნე. „ფედერალისტი“
აქვს: თბილისი „დამფუძნებელი კრება-
ში“ „მაშვერალთა“ მეტი ხმა
მივიღეთო, ობ ღმერთო ჩემო რა
საწყალი ხაიბია!!
18 წლის პარტია ანგარიშს უწევს
18 დღის პარტიას და თუ შედეგ-
ლობაში მივიღებთ, მიღების, კო-
ტეტიშვილების, ლონტების და
სხვათა „ტურნეს“—აგრეთვე თასო-
ბით ფულების უნაყოფო ფლანგვას.
უნდა ვიფიქროთ, რომ სრული და-
მარცხება იქნება „ფედერალისტებმა“.
ჩვენ კი არასოდეს არ გყოფილვართ
„პარლამენტის“ მოტრფილე იმ
სახით, რა სახით ფედერალისტებს და
სხვა პარტიებს ის წარმოდგენილი
აქვთ და თუ მასში შევიღობით
ამას სულ სხვა საარწმუნო ედვა, რასაც
„ფედერალისტების“ ურცხვი ინტრი-
განები ვერასოდეს ვერ გაიგებენ,
მაგრამ დადგება დრო, როდესაც
ფედერალისტები და სხვა მომქმედი
პარტიები ფრონტს შეიცვლიან და
ქედს მოიხრან იმ დროშის წინაშე,
რა დროშაც დღეს „მაშვერალთა
პარტიის“ ხელში უჭირავს.

ჩვენი ერობა.

ერობას, როგორც ხალხთან, ახ-
ლოს მდგომ დაწესებულებას, მისი
პირვარამზე ქმარუნველს, ყოველი
ადამიანი სიხარულით უნდა შეხედოს.
როგორც ყველამ იცის, ჩვენი ერო-
ბას დიდი ხანი ვითხოვდით რუსეთის
მთავრობიდან, მაგრამ რადგან მისთ-
ვის ჩვენ ხალხს სათანადო „მოშა-
დება“ არ ჰქონდა, ვერც მივიღეთ;
მაშინ რომ მიგველო, ერობა ხომ
ბურჟუაზიული, თუ უარესი არა,
იქნებოდა მაგრამ ასეთიდანაც სიკე-
თეს ევლოდით. რადგან როგორც
ზევით ვთქვი, ხალხთან დახლოე-
ბული დაწესებულება, მის ტკივი-
ლებს კოტათ, თუ ბევრათ. მაღა-
მოს მოსცხება...
მომხდარმა რევოლუციამ კი ნათ-
ლათ დამტკიცა, თუ რამდენათ მო-
მზადებული ვართ. და ჩვენც ერობა
გვედრისა და ისიც როგორი მოცინა-
ლისტური. ყველა წევრი, თუ არა
უმეტესობა მათი ხომ სოციალისტს
უწოდებს თავს) და აი, საინტერესო
ისა ახლა, რას გააკეთებს ეს ერობა
სოციალისტური, რა სურათლებას
მიატყვეს ეკონომიურ საკითხებს?
თანასწორობა არ გვეყოფა... მოაზ-
დენს იგი თუ არა განსაზოგადოებას
წყალსდენებისას, განათებისას, აბა-
ნობების, საავთმყოფოებისას. მუ-
შათა საცხოვრებ ადგილებს გააკე-
თებს, ან გააუმჯობესებს, ან მიმარ-
თავს ისეთ წესს ბრძოლისას, რო-
გორც დ. ევროპაშია; განსაკუთრე-
ბით ახალგაზრდაში? დაუშვებენ.
თუ არა მუშათა კანტროლის ქალა-
ქის საქმეშია. ან შეეცდებიან მათ-
თვის ასეთი უფლებების მინიჭებას?
სოფელში ხომ, თითქმის ყველი-
ფერი მის ხელში გადადის: აბა რო-
გორ გზას დაადგებიან, (ერთი სასი-
ამოვნო მოგვინა: განკარგულების
გაცემა, რომ პირველდაწყებითი სწა-
ვლა უფასო იყო) მოაწყობენ საღმე,
სანიმუშო მაინც, კოლექტივის წე-
სით მიწების დამუშავებას? რა რა-
ლის ითამაშებენ მემამულეთა და და-
ქირავებულ მუშათა შორის, შეეც-
დებიან შეაკავშირონ ეს მუშები?
ასწავლიან მათ, რომ გარდა მუშისა,
მუშის მხსნელი არავინ არის?
მაგრამ რას ვკითხულობ? განა რო-
დისმე რომელიმე პოლიტიკურ პარ-
ტიის წარმომადგენელს გულწრფე-
ლათ, უანგაროთ პარტიის ინტერე-
სებს გარეშე შეუგნებინებია მუშის-
თვის რამე? მეოწნი რომ არა. და თუ
ასეა, ტყვილია ყველაფერი იმედი,
ვითთ რაც იქნება: ქალაქში არც
მუშათა კანტროლი და არც სხვა
რამე ამ გვარი. რატომ იმით, რომ

